

14. ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΘΗΡΑΣ

(Πίν. 122 - 130)

Ἡ ἔφρτεινή ἀνασκαφικὴ ἔρευνα εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς ἀρχαίας Θήρας ὑπῆρξε σύντομος, διήρκεσεν ἑννέα μόνον ἡμέρας ἀπὸ 9 - 17 Δεκεμβρίου, ἔδωσεν ὅμως ἐνδιαφέροντα εὐρήματα. Ὡς βοηθὸς ἔλαβε μέρος ἡ ἀρχαιολόγος δ. Νίκη Ἐτζέογλου.

Ὁ καθαρισμὸς τοῦ λιθοστρώτου τῆς ἀρχαίας «σκυρωτᾶς» ὁδοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποκαλυφθῆ μετὰ τὴν πρώτην στροφὴν (ΠΑΕ 1965, 183), ἔδειξεν ὅτι δὲν ἦτο ἑνιαῖον, ὡς ἄφηνε νὰ φανῆ ἡ κανονικὴ σειρὰ τῶν ταφικῶν κατασκευῶν, αἵτινες βαίνουν κατὰ μῆκος τῆς ἐσωτερικῆς πλευρᾶς. Τὸ τελευταῖον τμήμα παρουσιάζει μεγαλυτέραν κλίσιν, ἡ ὁποία δὲν ἐξομαλύνεται πρὸς τὸ μέσον, ἀλλ' εἰς ἀπόστασιν 19.70 μ. ἀπὸ τὴν δευτέραν στροφὴν (ΠΑΕ 1966, 137) δημιουργεῖται διαφορὰ ἐπιπέδων 1 μ. περίπου. Αἱ βαθμίδες τοῦ λιθοστρώτου, καθ' ὅσον πλησιάζουν πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἐμφανίζονται ἀπόκλιση πρὸς τὰ ἔξω καὶ καταλήγουν εἰς κλιμακωτὴν ἀτραπὸν, ἣτις διαγράφει κάμπυλὴν πρὸς ΒΑ. καὶ κατέρχεται περισσότερον ἀπότομα τὴν κλιτύν (εἰκ. 1). Ποῦ ὠδήγει ἡ ἀτραπὸς αὕτη δὲν ἐξηκριβώθη, διότι αἱ βαθμίδες διακόπτονται καὶ ἡ συνέχεια δὲν εἶναι σαφής. Κατὰ τὸ τέλος περίπου τοῦ σωζομένου τμήματος ἀπεκαλύφθη μία τεφροδόχος ὑδρία, πλήρης ὀσῶν (πίν. 122α. β). Ἦτο τοποθετημένη ὀρθία καὶ στερεωμένη ἐξωτερικῶς διὰ λίθων. Τὸ ὑπόλοιπον τμήμα τῆς κυρίας ὁδοῦ, μήκους 38.80 μ. μέχρι τῆς πρώτης στροφῆς, παρουσιάζει εὐθύγραμμον πορείαν καὶ κανονικὴν κλίσιν. Μέχρις ἀποστάσεως 13.50 μ. ἀπὸ τὸ σημεῖον τῆς διακοπῆς τὸ φυσικὸν πέτρωμα φθάνει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ λιθοστρώτου καί, ὅπου συμβαίνει νὰ εἶναι στενότερον τοῦ πλάτους τῆς ὁδοῦ, συμπληρώνεται διὰ λίθων εἰς πλάτος 2.80 μ. Ἐξωτερικὸν ἀνάλημμα ἐκ μεγάλων λίθων εἰς μῆκος 3.70 μ. συγκρατεῖ τὴν συμπλήρωσιν ταύτην πρὸς τὴν κατωφέρειαν. Τὸ τμήμα τοῦτο τῆς ὁδοῦ ἀνήκει βεβαίως εἰς τὴν ἀρχαϊκὴν ἐποχὴν, καθὼς δεικνύει ἡ σειρὰ τῶν ταφικῶν κατασκευῶν καὶ πυρῶν, ἣτις δὲν ἀπομακρύνονται τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς. Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται, ὅτι τὸ ἐν συνεχείᾳ τμήμα μέχρι τῆς δευτέρας στροφῆς, καθὼς καὶ ἡ ἀτραπὸς, εἶναι παλαιότερα καὶ κατόπιν κατεσκευάσθη ἢ ἀνετωτέρα ἀνάβασις, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ καλύψῃ τὸ τμήμα τοῦτο διὰ τὴν ὁμαλὴν συνέχειαν τοῦ ἐπιπέδου